

KARAKALPAK TÜRKÇESİNİN ÜNSÜZ DÜZENİ

Ruşçadan alıntı kelimelerde kullanılan ünsüzler bir tarafa bırakılırsa Karakalpak Türkçesi yazı dilinin ünsüz düzeninde on dokuz ünsüz fonem bulunmaktadır:

/b/, /p/, /d/, /t/, /q/, /ɣ/, /k/, /g/, /m/, /w/, /l/, /n/, /ñ/, /r/, /s/, /z/, /j/, /ʃ/, /y/

Bu ünsüzlerin niteliklerine göre aşağıdaki tabloda olduğu gibi göstermek mümkündür:

		Çift Dudak	Dişeti	Dişeti- Damak	Damak	Yumuşak damak
Kapanma	Ötümsüz	/p/	/t/		/k/	/q/ (/~x/)
	Öümlü	/b/	/d/		/g/	/ɣ/
Kapanma- Daralma	Ötümsüz			(/ç/)		
	Öümlü			/c/		
Daralma	Ötümsüz		/s/	/ʃ/		
	Öümlü	/w/	/z/	(/j/)	/y/	
Burun	Ötümsüz					
	Öümlü	/m/	/n/		/ñ/	
Yan	Ötümsüz					
	Öümlü		/l/			
Çarpmalı	Ötümsüz					
	Öümlü		/r/			

Karakalpak Türkçesi yazı dilinde bu ünsüzler kelimedeki şu konumlarda bulunabilirler:

Ön ses durumunda bulunabilen ünsüzler	/b/, /p/, /c/, /q/, /k/, /m/, /s/, /ş/, /t/
İç ses durumunda bulunabilen ünsüzler	/b/, /w/, /d/, /c/, /ç/, /g/, /q/, /k/, /l/, /m/, /n/, /ñ/, /p/, /r/, /s/, /ş/, /t/, /y/, /z/
Son ses durumunda bulunabilen ünsüzler	/q/, /k/, /l/, /m/, /n/, /ñ/, /p/, /r/, /s/, /ş/, /t/, /w/, /y/, /z/